

Tilskud og projekter
J.nr. NST-4259-00052
Ref. mik
Den 1. december 2015

Tillæg til aftale om vådområdeindsatsen gældende for 2016

I 2009 indgik Miljøministeren aftale med KL om vådområde- og ådalsindsatsen. Aftalen gælder for perioden 2010 – 2015 og fastlægger styringsprincipper og de økonomiske rammer for indsatsen.. Imidlertid er der også brug for en betydelig vådområdeindsats i de kommende år, hvorfor der er behov for at fastlægge aktører, styringsprincipper og de økonomiske rammer for det fremadrettede arbejde. Indtil videre er der klarhed over midler gældende for 2016, idet indholdet i landdistriktsprogrammet for 2016 er politisk besluttet.

I dette dokument, som udgør tillæg til tidligere aftale, beskrives hovedvilkår for indsatsen i 2016, herunder eventuelle ændringer i forhold til tidligere aftale. Når vandområdeplanerne for 2016-2021 er besluttet, kan der påbegyndes en DUT forhandling for disse, herunder rammevilkårene for den kommende kommunale vådområdeindsats i 2017-2021.

Tillæg til ”aftale om styringsmodeller for udmøntning af vådområde- og ådalsindsatsen” af 27. november 2009 indgås mellem Miljø- og Fødevareministeren og Kommunernes Landsforening. Aftalen af 27. nov. 2009 forlænges således et år. Hensigten med tillægsaftalen er at videreføre de tidligere års kommunale vådområdeindsats og dermed i videst mulige omfang at realisere de midler, der er afsat til formålet i 2016.

1. Aktører og aftaleparter

Der fortsættes med kommunerne som projektejere for kvælstof- og fosforvådområder. Kommunerne er fortsat organiseret i vandoplandstyregrupper (VOS), der matcher de hovedvandopande, der anvendes i vandplanlægningen. VOS’erne screener projektmulighederne i forhold til reduktionsmålene i vandoplandet, jf. notat om fordeling af vådområdeindsats 2016, og de faglige kriterier og prioriteringskriterier. VOS’erne udarbejder på baggrund heraf en vandoplandsplan (VOP), og fordeler projekter mellem kommunerne. Der skal fortsat være én kommune som juridisk ansvarlig for hvert projekt, hvilket kommunerne aftaler indbyrdes.

Vandoplandsplanerne (VOP) udgør således fortsat et centralt styrings- og planlægningsredskab i indsatsen for både kommuner og staten, idet det giver et overblik over screenede projektmuligheder, inkl. deres forventede timing, økonomi og effektivitet. Naturstyrelsen udarbejder standard for VOP’erne, som skal anvendes af VOS’erne, idet der tages udgangspunkt i den nuværende standard.

2. Økonomi

Der arbejdes inden for de rammer som fremgår af finansloven på konto 24.72.02.10/11/20/21/70. Der forventes afsat i alt 138,9 mio. kr. til kvælstofvådområder og 14 mio. kr. til fosforvådområder, i alt 152,9 mio. kr. Der udmeldes rimelige priser for forskellige budgetposter pba. erfaringstal fra de seneste års indsats og dialog med KL. Naturstyrelsen udmelder primo 2016 endelig økonomiske rammer (forudsætter vedtaget finanslov).

Der kan ydes tilskud til alle nødvendige udgifter inden for bekendtgørelsernes rammer. En retvisende budgetlægning er derfor hensigtsmæssig for kommunerne. Når et tilsagn er givet, bærer projektkommunen det fulde projektansvar, herunder ansvar for overholdelse af den samlede projektøkonomi inden for tilsagnet.

Ansøgte budgetter kan tilrettes inden for ansøgningsperioden i NaturErhvervstyrelsens Tast-Selv-service. Når der er givet tilsagn, kan der søges om tilsagnsforhøjelse i henhold til gældende regler herom.

Der ydes tilsagn med medfinansiering fra EU's landdistriktsprogram. Tilskudsreglerne udformes, så de sikrer hjemtagning af den forudsatte EU-medfinansiering. Der er inden for finanslovsrammen afsat en mindre pulje nationale midler til f.eks. information og ekspropriation.

Indsatsen beror fortsat primært på frivillig deltagelse af lodsejere. Ekspropriation vil derfor fortsat alene kunne anvendes i særlige tilfælde, hvor enkelte lodsejere i projektet er til hinder for gennemførelse af et større sammenhængende projekt.

3. Reduktionsmål

Naturstyrelsen fastlægger og udmelder før aftaleindgåelsen reduktionsmål for N og P i forhold til specifikke vandområder for 2016-2021. Reduktionsmålene skal understøtte implementering af EU's vandrammedirektiv. Der skal arbejdes for, at disse mål nås bedst muligt og omkostningseffektivt.

Tilsagn kan i 2016 gives til forundersøgelser og realiseringsprojekter for såvel P- som N-vådområder. Det forventes, at langt den største del af det økonomiske afløb i 2016 være til N-realiseringsprojekter.

De seneste års erfaringer viser, at der fra projektidé til ansøgning om N-realiseringsprojekter ofte går flere år. N-realiseringsansøgninger i 2016 vil derfor primært være tidligere afviste projekter, der evt. ændres/justeres, sekundært allerede forundersøgte projekter. NST og KL er i dialog med de kommunale projektere ved at afklare potentialet i disse projekter.

Det er en forudsætning for kommunernes mulighed for at gennemføre nærværende aftale, at projekter, der har fået afslag eller er 'strandet' på grund af risiko for fosfor-udledning eller af andre årsager, kan genansøges i 2016. Naturstyrelsen vil i den forbindelse før ansøgningsperioden afklare mulighederne for integrerede projekter, faciliterende støtteopkøb og afværgeforanstaltninger i forhold til fosfor og om høst af biomasse kan indgå som virkemiddel som en integreret del af projektøkonomien og realiseringsansøgningen.

Såfremt potentialet i de tidligere afviste/forundersøgte projekter ikke modsvarer 2016-bevillingerne, kan det være relevant inden for budgetlovens rammer at flytte

restmidler til 2017 for at sikre en omkostningseffektiv anvendelse – idet der i 2017 vil være projekter forundersøgt i 2016, der kan søge realiseringstilskud.

Referenceværdien for omkostningseffektivitet (kr./kg N) vil i 2016 være 1300 kr./kg N.

4. Prioritering af projekter

Kommunerne indsender ansøgninger om tilskud til forundersøgelser og gennemførelser på baggrund af VOP'en, jf. afsnit 1. For at overholde EU-henstillinger om ansøgningsperioder og en transparent prioritering af de mest omkostningseffektive projekter skal tilskudsprioriteringen foretages på det statslige niveau på grundlag af indkomne ansøgninger, der overholder de faglige kriterier. Prioriteringskriterierne vil være omkostningseffektivitet og ved samme omkostningseffektivitet samlet N- eller P-reduktion. Prioriteringskriterier vil fremgå af bekendtgørelsen. Prioriteringen vil omfatte ansøgninger, der overholder i faglige/økonomiske kriterier og vil få effekt, hvis der i en ansøgningsperiode er modtaget flere ansøgninger, end der er midler til. Afviste projekter vil kunne søge om tilskud i en efterfølgende ansøgningsperiode.

Der er én ansøgningsrunde i 2016 fra [primo juni til ultimo oktober]. I de efterfølgende år vil der være flere ansøgningsrunder pr. år.

5. Ansøgninger

Staten fastlægger, hvordan der skal ansøges om midler. Det forventes fortsat at være via NaturErhvervstyrelsens Tast-Selv-system. Der fastlægges ansøgningsperioder, inden for hvilke der kan ansøges om tilskud.

Der udarbejdes vejledning om tilskudsordningen, som offentliggøres og vil være tilgængelig på styrelsens hjemmeside.

6. Information

Staten vil holde et højt informationsniveau overfor kommunerne for at sikre et højt vidensniveau om tilskudsordningen og de tilhørende mål. Der afholdes landsdækkende opstarts-informationsmøde(r), og der udsendes opstartsbrev til alle kommuner. Desuden udsendes løbende infomails til alle tilmeldte. www.vandprojekter.dk fungerer fortsat som informationsportal for indsatsen.

7. Følgegrupper

Til håndtering af større udfordringer fortsætter kontaktgruppen ligesom den Nationale Styregruppe fortsætter sit arbejde med at overvåge indsatsen. Der vil fortsat være repræsentanter for KL/kommunerne, Naturstyrelsen og NaturErhvervstyrelsen i grupperne, dog indgår også Miljø- og Fødevarerministeriets departement i den Nationale Styregruppe. Sekretariat for begge grupper ligger i Naturstyrelsen.

8. Lovgrundlag

Der udarbejdes nye bekendtgørelser primo 2016.

9. DUT

Der ydes DUT i forholdsmæssigt samme omfang som i perioden 2010 -2015. I denne periode blev ydet 9,5 (PL-reguleret 9,7) mio. kr. til opsøgende og faciliterende indsats til en samlet ramme på 1.058,2 mio. kr. For 2016 ydes således 1,5 mio. kr. som DUT.

10. Forberedelse af indsatsen

For at sikre bedst mulig læring fra tidligere indsats afholdes primo 2016 et evalueringseminar mellem NAER, NST og KL (inklusive udvalgte kommuner). Mødet kan bruges til at sikre bedst mulig håndtering af indsatsen i 2016.

11. Gyldighed

Aftalen træder i kraft 22. januar 2016 og udløber 31. december 2016.

Forhandling om gennemførelse af vådområdeindsatsen i perioden 2017-2021 påbegyndes, når vådområdeindsatsen for 2. planperiode er fastlagt.